

Tanssin mahdollisuuksia erityisopettajan työssä

- kirjallisuuskatsaus

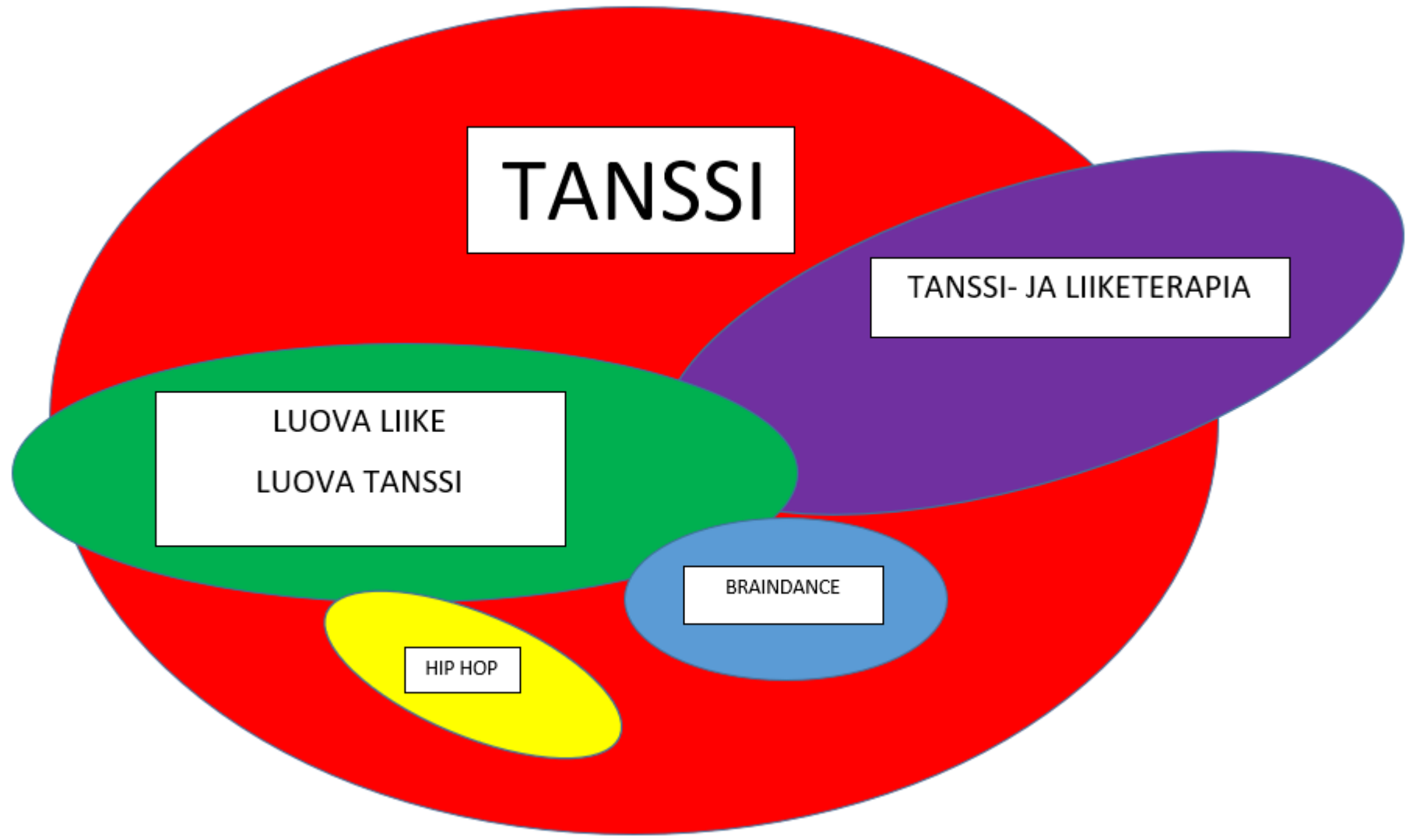

Tekijä:
Marjo Puro

JOHDANTO

"Tanssin mahdollisuuksia erityisopettajan työssä" muotoutui aiheeksi, koska olen kiinnostunut siitä, miten taidetta voisi käyttää osana erityisopettajan työtä. Artikkelihakujen myötä työ tarkentui vielä taiteesta yhteen taidealaan, tanssiin.

Suomalaisessa koulukulttuurissa tanssikasvatuksella ei ole ollut, eikä ole vielääkään itsenäistä asemaa. Tanssialan ponnisteluista huolimatta tanssin asema Suomen kouluissa on edelleen epämääräinen. Tutkimusaineistossa **tanssi** esiintyy luovan liikkeen, luovan tanssin, tanssi- ja liiketerapian, hiphopin sekä BrainDancen muodoissa.

Erityisopetus määrittäyt Suomessa käytössä olevien erityisopetuksen määrittelyiden kautta. Suomessa erityisopetuksella tarkoitetaan opetusta, jota järjestetään "erityistä tukea saaville oppilaille vammaisuuden, sairauden, kehityksessä viivästymisen, tunne-elämän häiriön tai muun vastaavan erityisen syyn vuoksi. Erityisopetusta on myös osa-aikainen erityisopetus, jota oppilaan on mahdollista saada muun opetuksen ohessa, mikäli hänellä on vaikeuksia oppimisessa tai koulunkäynnissään". (Tilastokeskus 2020). Suomessa käytössä on kolmiportainen tuen malli, jonka tasot ovat yleinen tuki, tehostettu tuki ja erityinen tuki.

MENETELMÄ JA AINEISTO

Tutkimukseni on **kuvaileva kirjallisuuskatsaus**. Kuvaileva kirjallisuuskatsaus on aineistolähtöistä tutkimusta. Tutkimuskysymys ohjaa aineiston valintaa mikä tarkoittaa sitä, että yritetään löytää aineisto, joka vastaisi mahdollisimman hyvin tutkimuskysymykseen Tämän tutkimuksen aineisto on haettu Helsingin yliopiston Helkasta. Aineisto koostuu viidestä 2015-2020 julkaistusta vertaisarvioidusta artikkelista. Artikkelit löytyivät hakusanoilla dance + special education ja school + dance intervention. Käytän tässä työssä aineiston yhdistelyä menetelmänä aineiston vähäisyyden ja työn suppeuden perusteella. Pyrin kuitenkin tuottamaan syvällisempää ymmärrystä kuin yksittäisten tutkimusten lukeminen olisi tuottanut. Työni eettisyydestä ja luotettavuudesta kertovat pyrkimys johdonmukaiseen etenemiseen tutkimuskysymyksistä johtopäätöksiin.

Artikkelin nimi	Tekijät	vuo	kv	T	tutkimuksen tarkoitus	osallistujat	erityisryhmä	intervention kesto/pituus
Enhance Learning through Braindance Movements: An Empirical Study	Chiang, Linda, H. & Griego, Orlando	2017	kvantitatiivinen	Braindance on Ann Green Gilbertin kehittämä keho ja aivojen lämmittely	BrainDancen vaikutus lukemisen ja kehityksen. Braindancen vaikutus oppiaan käyttäytymiseen, kunka Braindance vaikuttaa moniaistisuuteen oppimisessa	18 oppilasta BrainDance-ryhmässä, 20 oppilasta vertauryhmässä, toisen luokan oppilaita	-	kuusi viikkoa 5 minuuttia päivässä
Educator perceptions of dance/movement therapy in the special education classroom	Deveraux, Christina	2016	kvalitatiivinen	Tanssi- ja liiketerapia (Dance and Movement Therapy/DMT)	Tuloksia kouluissa toteutettavien tanssi- ja liiketerapiain osallistuvien kasvattajien kokemuksia tanssi- ja liiketerapiasta.	13 opettajaa tai apuopettajaa, jotka käyttivät DMT:tä luokassaan	Autismin kirjo pääasiassa (Downin syndrooma, CP)	ei interventiota, vaan haastattelututkimus
Dancing towards belonging: the use of a dance intervention to influence migrant pupils' sense of belonging in school	Ritchie, Aisleigh & Gaultier, Amanda	2020	kvalitatiivinen	hiphop	Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää, voiko tanssi vaikuttaa maahanmuuttajapöisselijöiden hyvinvointiin, erityisesti heidän tunteeseensa koulun (ryhmittäin, yhteisöön) koulumisesta	13 yläkouluun 11–15-vuotiaista maahanmuuttajataustaista oppilasta	maahanmuuttimat	kuusi 60 minuuttia tanssitunneita

Dance/Movement Therapy's Influence on Adolescents' Mathematics, Social-Emotional, and Dance Skills	Anderson, Alida	2015	kvalitatiivinen	tanssi- ja liiketerapia	Vaikuttaako tanssi- ja liiketerapia matematiikan oppimista matematiikan, sosiaalis-emotionaalisten taitojen ja tanssin liikkumisen taitojen oppimiseen.	14 seitsemännento luokan oppilasta	inklusiivisen luokan oppilaat, joilla oli oppimisvaikeuksia (LD), emotionaalisia tai käyttäytymisen vaikeuksia (EBD) tai ADHD	4 viikon ajan 1 tunti päivässä
Use of a Creative Dance Intervention Package to Increase Social Engagement and Play Complexity of Young Children with Autism Spectrum Disorder	Nelson, Cathrine; Paul, Kirsten; Johnston, Susan, S. & Köller, Jaimee, E.	2017	kvantitatiivinen	Luova tanssi, luova liike	Tutkivat lasten (autismin kirjo) leikin kehittymistä luovan tanssin intervention avulla	kolme 3–4-vuotiaasta lasta	Autismin kirjo	25 kertaa, noin 3–4 kertaa viikossa

TUTKIMUSKYSYMYS

Mitä mahdollisuuksia tanssi antaa erityisopettajan työhön?

Alakysymyksiä:

- Millaisten oppilaiden kanssa tanssia voisi käyttää? Artikkeleista haettiin tietoa siitä, millaisia oppilaita interventioissa oli mukana.
- Millaisissa tapauksissa tanssia voisi käyttää? Artikkeleista haettiin tietoa siitä mitä tutkittiin.
- Miksi tanssi kannatta valita menetelmäksi? Artikkeleista haettiin tietoa siitä, miksi tanssi oli valittu menetelmäksi.
- Millaista tanssia voisi käyttää? Artikkeleista haettiin tietoa siitä, millaista tanssia on käytetty ja millaisia työtapoja on käytetty.
- Mitä tuloksia tanssin käyttämisestä voi saada? Artikkeleista haettiin vastausta kysymykseen mitä tuloksia ja/tai johtopäätöksiä interventioista on saatu.

TULOKSET

Artikkeleiden perusteella voidaan todeta,

- että tanssia voi käyttää interventiona kaiken ikäisten oppilaiden kanssa varhaiskasvatuksesta yläkouluun.
- että tanssia käytettiin sekä akateemisissa aineissa että ei-akateemisissa aineissa. Akateemisia aineita olivat matematiikka ja äidinkieli. Muita interventioiden kohteita olivat leikkitaitojen kehittäminen ja kouluun kuulumisen tunteen vahvistaminen.
- että artikkelien kirjoittajat olivat valinneet tanssin tai tanssi- ja liiketerapian intervention menetelmäksi tai tutkimuksen kohteeksi aiemmissa tutkimuksissa todetun hyödyn perusteella.
- että tanssia määriteltiin käsitteillä luova tanssi, luova liike, BrainDance, hiphop sekä tanssi- ja liiketerapia.
- että interventioissa ja tutkimuksissa oli saatu pääasiassa

positiivisia tuloksia. Esimerkiksi leikki oli lisääntynyt ja monipuolistunut, keskittyminen ja aistien käyttö parantunut, sosiaaliset taidot ja akateemiset taidot kehittyneet, itsesäätelytaidot kehittyneet sekä osallisuuden mahdollisuudet parantuneet

POHDINTA

Tutkimieni artikkeleiden ja artikkelihauun perusteella nousee esille kaksi menetelmää:

❖ Tanssi- ja liiketerapia

Tanssi- ja liiketerapia on vielä käyttämätön mahdollisuus Suomen kouluissa. Tutkimusten perusteella vaikuttaisi siltä, että sitä voitaisiin enemmän hyödyntää kouluissa oppilaiden terapiana ja tukena.

❖ Luova tanssi

Luova tanssi tuli esille useissa artikkeleissa. Vaikka tutkimissani artikkeleissa oli käytetty erilaisia lähestymistapoja tanssiin; tanssi- ja liiketerapia, luova tanssi ja luova liike, hiphop, Braindance; niin kaikissa niistä löytyy yhteisenä nimittäjänä luova tanssi ja luova liike.

EHDOTUS:

- ☐ Luova tanssi vahvemmin osaksi opettajaopintoja
- ☐ Täydennyskoulutusta luovaan tanssiin

Jatkotutkimusaiheet

- ✓ tanssin käyttö autismin kirjon lapsilla
- ✓ tanssi- ja liiketerapia koulussa
- ✓ saman aiheinen laajempi kirjallisuuskatsaus
- ✓ tanssin käyttö erityisopetuksessa aivotutkimuksen näkökulmasta

LOPUKSI

Laatimani kirjallisuuskatsauksen ja kokemuksen perusteella, voisin ajatella käyttäväni tanssia erityisesti sosiaalisten ja emotionaalisten tavoitteiden edistämiseen, esimerkiksi vuorovaikutuksen harjoitteluun. Myös akateemisten taitojen harjoitteluun ja harjoittelun monipuolistamiseen kaikilla ikätaasoilla se sopisi, erityisesti varhaiskasvatuksessa, alakoulussa mutta myös yläkoulussa ja toisella asteella.

Lähteet:

- Anttila, E. (2013) Koko koulu tanssii! Kehollisen oppimisen mahdollisuuksia kouluyhteisössä. Teatterikorkeakoulu.
- Gilbert, A. G. (2002) Creative dance for all ages. The American Alliance for Health, Physical Education Recreation and Dance. (7th ed.)
- Stolt, M., Axelin, A. & Suhonen, R. (toim.). (2016) Kirjallisuuskatsaus hoitotieteessä. Turun yliopisto, hoitotieteen laitoksen julkaisuja, Tutkimuksia ja raportteja, sarja A73. 80 - 93